

Криворізький державний педагогічний університет

Кафедра педагогіки

**Щоденник індивідуальних спостережень за творчим зростом
особистості**

(пакет методик самопізнання і самовизначення)

Кривий Ріг

2005

УДК

Щоденник індивідуальних спостережень за творчим зростом особистості (пакет методик самопізнання і самовизначення)

Автор-укладач: І.В. Лов'янова, асистент кафедри математики, здобувач кафедри педагогіки Криворізького державного педагогічного університету. Кривий Ріг, 2005 – 47 с.

Рецензенти: Л.В.Кондрашова, доктор педагогічних наук, професор, проректор із наукової роботи Криворізького державного педагогічного університету.

В.В. Корольський, кандидат технічних наук, професор, завідувач кафедри математики Криворізького державного педагогічного університету.

Рекомендовано до друку вченою радою Криворізького державного педагогічного університету. Протокол № 8 від 10.03.2005 р.

Для вчителів, учнів старших класів, шкільних психологів. Методичні рекомендації по організації процесу самопізнання і самовизначення

Кривий Ріг, 2005
Лов'янова І.В.

Щоденник індивідуальних спостережень – записи особистого характеру, що відображають особливості індивідуального інтелектуального розвитку і ведуться протягом певного проміжку часу. Як літературно-наукова форма, щоденник відкриває специфічні можливості для аналізу особливостей індивідуальності випускників школи.

Ставлення особистості являє собою постійний пошук власного "я", кропітку роботу по самодослідженню, уміння відстоювати свої життєві позиції. Ведення щоденника допоможе досягти мети – стати інтелектуально розвиненою особистістю, відчувати сенс всього життя.

Прізвище

Ім'я та по-батькові

Клас

Профіль навчання

Дата народження

Рівень сформованості інтелектуальних умінь

.....

Аналіз успішності:

Середній бал успішності	9 клас	10 клас			11 клас
		I семестр	II семестр	III семестр	
Дисципліни математично-природничого циклу					
Дисципліни гуманітарного циклу					

Мотивація навчання

.....

.....

.....

.....

Ставлення до навчання

.....

.....

.....

.....

Як здійснювати особистісне самодослідження

Одна з провідних цілей щоденника – допомогти старшокласнику, майбутньому випускнику, пізнати себе, свої внутрішні потенційні можливості, сферу власних інтересів та реально оцінити рівень сформованості умінь логічно оперувати знаннями.

Щоденник запрошує до серйозного й вдумливого діалогу із самим собою. Доброзичливе знайомство з власним "я" дозволить побачити багато цікавого і навіть несподіваного. Щоб ці спостереження склалися у цілісну картину, необхідно крок за кроком складати свій портрет особистості. Саме цьому й має допомагати щоденник. Окремі сторінки щоденника мають бути відведені для запитань, які виникають під час роботи з тестами. Якщо є така необхідність, то заведіть розділ "нотатки" (тобто цікаві ідеї, якими б Ви хотіли поділитися з товарищами). Структура щоденника може бути довільною. На першій сторінці напишіть назву в зручному для Вас формуванні: добре, якщо в цій назві буде відображена Ваша зацікавленість процесом самопізнання і самодослідження.

На наступній сторінці спробуйте чітко сформулювати мету, яку ставите перед собою, працюючи зі щоденником. У цьому Вам допоможуть наступні незакінчені речення:

Під час самопізнання я хочу...

Дізнатися ...

Навчитися ...

Стати ...

Уміти ...

Не сумуйте, коли Ви не зможете зробити це з першого разу, по мірі проникнення в сутність своїх індивідуальних особливостей особистість, яка розвивається, постійно уточнює поставлену перед собою мету в процесі індивідуального розвитку.

Під час роботи зі щоденником на Вас чекає радість самопізнання і саморозуміння, глибока упевненість у своїх можливостях, розуміння того, що

кожна людина – творець своєї власної особистості.

Робота зі щоденником надасть Вам змогу:

- краще зрозуміти себе й оточуючих Вас людей;
- оволодіти наукою і мистецтвом самопізнання;
- пізнати свої поки що нерозкриті можливості;
- навчитися боротися за себе;
- стати інтелектуально розвиненою людиною;
- навчитися повністю реалізовувати свої потенційні можливості;
- навчитися нетрадиційно міркувати;
- навчитися новим формам спілкування з собою та іншими людьми;
- грамотно здійснювати самокорекцію;
- стати хазяїном своєї долі;
- бути спостережливим і мудрішим до іншої людини.

Під час заповнення щоденника слід обов'язково ставити дату.

Перечитування щоденника має не менше значення, ніж самі записи. Порівняння результатів самодослідження спонукає до пошуку відповідей на питання "чому?"; при цьому корисно занотовувати Ваші досягнення у вивченні окремих навчальних дисциплін, як вони пов'язані з результатами Ваших досягнень у тестуванні.

Ведення щоденника допоможе Вам визначити сферу своїх інтересів, творчий потенціал (тобто можливості у творчій діяльності). Також Ви з'ясуєте свою готовність до саморозвитку, рівень умінь логічно оперувати інформацією, рівень суб'єктивного контролю. Не менш важливим у власному розвитку є вміння спілкуватися з оточуючими Вас особистостями, тому працюючи зі щоденником, Ви також зможете оцінити свої комунікативні й організаторські нахили.

У кінці кожного розділу залишено місце для складання програми особистісної самокорекції, без якої складна робота по самодослідженню не має сенсу.

На останній сторінці щоденника відведено місце для індивідуальної

програми інтелектуального зросту особистості. Робота над складанням програми дозволить Вам побачити загальну картину Вашої індивідуальності, "вразливі місця", сформулювати для себе стратегію і тактику самореалізації в інтелектуальній сфері.

Методика "Карта інтересів"

Інструкція: "Подумайте, перед тим, як відповісти на кожне питання. Намагайтесь дати якомога точнішу відповідь."

Якщо Ви неодноразово пересвідчилися, що дуже любите чи Вам дуже подобається те, про що ми питаємо, то в листку відповідей у графі під тим же номером, що й номер питання, поставте два плюси; якщо просто подобається (любите) – один плюс; якщо не знаєте, сумніваєтеся – нуль; якщо не подобається (не любите) – мінус; якщо дуже не подобається – два мінуси.

Відповідайте на кожен пункт, не пропускаючи жодного. Коли у Вас виникають питання, запитуйте одразу ж. Час заповнення листка відповідей необмежений."

Питання: ЧИ ЛЮБИТЕ ВИ, ЧИ ХОТІЛИ Б ВИ, ЧИ ПОДОБАЄТЬСЯ ВАМ?

1. Уроки фізики.
2. Уроки математики.
3. Уроки хімії.
4. Читати книги або статті з астрономії.
5. Читати про досліди й тварин.
6. Читати про життя й роботу лікарів.
7. Читати про сільське господарство, рослини та тварин.
8. Читати про ліс.
9. Читати твори класиків світової літератури.
10. Читати газети, журнали, слухати радіо, дивитися телевізор.
11. Уроки історії.
12. Відвідувати театри, музеї, мистецькі виставки.
13. Читати літературу про геологічні експедиції.
14. Читати про різні країни, їх економіку, державний лад.
15. Організувати товаришів на виконання громадської роботи та керувати ними.

16. Читати про роботу міліції.
17. Читати про моряків, льотчиків.
18. Читати про роботу вихователя.
19. Знайомитися з будовою та роботою верстатів.
20. Дбати про красу приміщення, у якому Ви навчаєтесь, живете, працюєте.
23. Читати про досягнення техніки.
24. Знайомитися з будовою побутових електро- й радіоприладів.
25. Читати науково-популярну літературу про відкриття й фізику.
26. Читати науково-популярну літературу про математику.
27. Читати про нові досягнення у царині хімії (із журналів, радіо- й телепередач і т.п.)
28. Дивитися телепередачі про космонавтів.
29. Вивчати біологію.
30. Цікавитися причинами й способами лікування хвороб.
31. Вивчати ботаніку.
32. Проводити час у лісі.
33. Читати літературно-критичні статті.
34. Активно брати участь у громадському житті.
35. Читати книги про історичні події.
36. Слухати симфонічну музику.
37. Дізнаватися про відкриття нових родовищ корисних копалин.
38. Дізнаватися про географічні відкриття.
39. Обговорювати поточні справи й події.
40. Встановлювати дисципліну серед однолітків чи молодших.
41. Подорожувати країною.
42. Пояснювати товаришам, як виконати складну задачу, правильно написати речення і т.п.
43. Знайомитися з різними інструментами.
44. Уроки домоведення.

45. Дізнаватися про нові досягнення в будівництві.
46. Відвідувати фабрики.
47. Знайомитися з будовою механізмів, машин.
48. Читати статті в науково-популярних журналах про досягнення в області радіотехніки.
49. Розбиратися в теорії фізичних явищ.
50. Розв'язувати складні математичні задачі.
51. Ставити досліди з хімії, слідкувати за ходом хімічних реакцій.
52. Спостерігати за небесними світилами.
53. Вести спостереження за рослинами.
54. Робити перев'язки, надавати першу допомогу при синцях і т.п.
55. Вирощувати тварин і турбуватися про них.
56. Збирати гербарій.
57. Писати оповідання та вірші.
58. Спостерігати за поведінкою й життям людей.
59. Приймати участь у роботі історичного гуртка, розшукувати матеріали, що свідчать про події минулого.
60. Декламувати, співати у хорі, виступати на сцені.
61. Збирати мінерали, цікавитися їх походженням.
62. Вивчати природу рідного краю.
63. Організовувати суспільні заходи у школі.
64. Звертати особливу увагу на поведінку людей.
65. Відвідувати гурток автолюбителів, обслуговувати автомобіль.
66. Проводити час з маленькими дітьми (читати їм книги, щось розповідати, допомагати у чомусь).
67. Виготовляти різні деталі й предмети.
68. Організовувати харчування під час походів.
69. Відвідувати будівництво.
70. Шити одяг.
71. Збирати й ремонтувати механізми велосипедів, швейних машин,

годинників і т.п.

72.Ремонтувати побутові електро-й радіоприлади.

73.Займатися у фізичному гуртку.

74.Займатися у математичному гуртку.

75.Виготовляти суміші, важити реактиви.

76.Відвідувати планетарій.

77.Відвідувати гурток біології.

78.Спостерігати за хворими, надавати їм допомогу.

79.Спостерігати за природою й вести записи спостережень.

80.Саджати дерева й піклуватися про них.

81.Працювати зі словником і літературними джерелами, бібліографічними довідниками.

82.Швидко переключатися з однієї роботи на іншу.

83.Грати на музичних інструментах, малювати або різьбити по дереву.

84.Виступати з докладами на історичні теми.

85.Складати описи мінералів.

86.Брати участь у географічних експедиціях.

87.Виступати з повідомленнями про міжнародне становище.

88.Допомагати робітникам міліції.

89.Відвідувати гурток юних моряків.

90.Виконувати роботу вихователя.

91.Уроки праці.

92.Надавати поради знайомим при придбанні одягу.

93.Спостерігати за роботою будівельника.

94.Знайомитися зі швейним виробництвом.

95.Робити моделі літаків, планерів, кораблів.

96. Збирати радіоприймачі та електроприлади.

97.Брати участь в олімпіадах із фізики.

98.Брати участь у математичних олімпіадах.

99.Розв'язувати задачі з хімії.

100. Приймати участь у роботі астрономічного гуртка.
101. Ставити досліди на тваринах.
102. Вивчати функції організму людини й причини виникнення хвороб.
103. Проводити дослідницьку роботу з метою вирощення нових сільськогосподарських культур.
104. Бути членом товариства охорони природи.
105. Приймати участь у диспутах, конференціях читачів.
106. Аналізувати явища й події життя.
107. Цікавитися минулим нашої країни.
108. Виявляти інтерес до теорії й історії розвитку мистецтва.
109. Здійснювати довготривалі й складні походи, під час яких змушені напружено працювати за заданою програмою.
110. Складати географічні карти й збирати інші географічні матеріали.
111. Вивчати політичний устрій різних країн.
112. Робота юриста.
113. Відвідувати гурток юних космонавтів.
114. Робота вчителя.
115. Бувати на заводах.
116. Надавати людям різні послуги.
117. Приймати участь у будівельних роботах.
118. Знайомитися з виготовленням промислових товарів.
119. Розбиратися в технічних кресленнях і схемах.
120. Користуватися точними вимірними приладами й проводити розрахунки за отриманими даними.
121. Ставити досліди з фізики.
122. Виконувати роботи, що потребують знання математичних правил і формул.
123. Асистувати викладачу під час проведення дослідів із хімії.
124. Збирати відомості про інші планети.
125. Читати про діяльність видатних біологів.

126. Бути активним членом санітарних дружин.
127. Виконувати роботу по догляду за сільськогосподарськими машинами й знаряддями праці.
128. Знайомитися з веденням лісового господарства.
129. Вивчати походження слів та окремих словосполучень.
130. Вести щоденник, писати нотатки.
131. Вивчати історичне минуле інших країн.
132. Неодноразово дивитися в театрі одну й ту ж п'єсу.
133. Читати про життя й діяльність видатних геологів.
134. Вивчати географію нашої планети.
135. Вивчати біографії видатних політичних діячів.
136. Правильно оцінювати вчинок друга, знайомого, літературного героя і т.п.
137. Читати книги про засоби пересування.
138. Навчати й виховувати дітей.
139. Спостерігати за діями кваліфікованого робітника.
140. Постійно спілкуватися з багатьма людьми.
141. Проектувати будівельні роботи.
142. Відвідувати виставки легкої промисловості.
143. Робити креслення, проектувати машини.
144. Розбиратися в радіосхемах.

Примітка: Якщо Вам подобається щось таке, що не передбачено анкетною, то напишіть про це на полях листів відповідей.

Обробка результатів зводиться до підрахування в кожному рядку бланка для відповідей кількості знаків "+" та "-", а потім із першої суми віднімається друга. Таким чином, виходить 24 цифри зі знаком "+" або "-", котрі відповідають 24 видам діяльності. Обираються 2-3 види діяльності, які набрали найбільшу кількість знаків "+".

Можливий спрощений варіант методики, де опитуванні ставлять лише знак "+", а види діяльності, які не подобаються пропускають, залишаючи

незаповнену клітинку в картці для відповідей. У цьому випадку підраховується тільки кількість знаків "+" по стовпцям.

Лист відповідей

Прізвище Ім'я По-батькові

						+	-
1	25	49	73	97	121		
2	26	50	74	98	122		
3	27	51	75	99	123		
4	28	52	76	100	124		
5	29	53	77	101	125		
6	30	54	78	102	126		
7	31	55	79	103	127		
8	32	56	80	104	128		
9	33	57	81	105	129		
10	34	58	82	106	130		
11	35	59	83	107	131		
12	36	60	84	108	132		
13	37	61	85	109	133		
14	38	62	86	110	134		
15	39	63	87	111	135		
16	40	64	88	112	136		
17	41	65	89	113	137		
18	42	66	90	114	138		
19	43	67	91	115	139		
20	44	68	92	116	140		
21	45	69	93	117	141		
22	46	70	94	118	142		
23	47	71	95	119	143		
24	48	72	96	120	144		

Ключ

1. фізика	13. геологія
2. математика	14. географія
3. хімія	15. громадська робота
4. астрономія	16. право
5. біологія	17. транспорт
6. медицина	18. педагогіка
7. сільське господарство	19. робітничі спеціальності
8. лісне господарство	20. сфера обслуговування
9. філологія	21. будівництво
10. журналістика	22. легка промисловість
11. історія	23. техніка
12. мистецтво	24. електротехніка

Шляхи і засоби самокорекції:

Анкета-тест

Який ваш творчий потенціал?

Оберіть один із запропонованих варіантів відповідей.

1. Чи вважаєте Ви, що світ, що оточує Вас, може бути поліпшений?

- а) Так.
- б) Ні, він і так достатньо гарний.
- в) Так, але тільки в дечому.

2. Чи думаєте Ви, що самі можете брати участь у значних змінах оточуючого світу?

- а) Так, у більшості випадків.
- б) Ні.
- в) Так, у певних випадках.

3. Чи вважаєте Ви, що деякі з ваших ідей принесли б значний прогрес у тій галузі діяльності, в якій Ви працюєте?

- а) Так.
- б) Так, за сприятливих умов.
- в) Лиш у певній мірі.

4. Чи думаєте Ви, що в майбутньому будете грати настільки важливу роль, що зможете щось змінити?

- а) Так, без сумніву.
- б) Таке малоймовірно.
- в) Можливо.

5. Коли Ви вирішуєте здійснити щось, чи думаєте Ви, що здійсните розпочате?

- а) Так.
- б) Часто думаєте, що не впораєтеся.
- в) Так, часто.

6. Чи виникає у Вас бажання взятися за справу, яку абсолютно не знаєте?

- а) Так, невідоме Вас приваблює.
- б) Невідоме Вас не цікавить.

в) Усе залежить від характеру цієї справи.

7. Ви вимушені займатися незвичною справою. Чи виникає у Вас бажання досягти в ній досконалості?

а) Так.

б) Задовольняєтесь тим, чого встигли досягти.

в) Так, але тільки коли Вам це сподобається.

8. Коли справа, якої Ви не знаєте, Вам подобається, чи хотіли б Ви дізнатися про неї більше?

а) Так.

б) Ні, Ви волієте навчатися виключно самотужки.

в) Ні, Ви хочете лише задовольнити свою цікавість.

9. Коли Ви зазнаєте невдачі, то:

а) Деякий час упираєтесь, усупереч здоровому глузду.

б) Махнете рукою на цю справу, оскільки розумієте, що вона нереальна.

в) Продовжуєте робити свою справу, навіть коли стає очевидним, що складності непереборні.

10. На ваш погляд, професію слід обирати, виходячи з:

а) Власних можливостей, подальших перспектив для себе.

б) Стабільності, значущості, необхідності професії, потреби в ній.

в) Переваг, які вона надає.

11. Мандруючи, могли б Ви легко зорієнтуватися на маршруті, яким уже пройшли?

а) Так.

б) Ні, боїтеся збитися зі шляху.

в) Так, але лише там, де місцевість Вам сподобалась та запам'яталась.

12. Одразу ж після бесіди чи можете Ви згадати все, про що йшлося?

а) Так, без зусиль.

б) Усього згадати не можете.

в) Запам'ятовуєте лише те, що Вас цікавить.

13. Коли Ви чуєте слово на незнайомій Вам мові, то можете повторити його по складам, без помилок, навіть не знаючи його значення?

- а) Так, без зусиль.
- б) Так, коли це слово легко запам'ятати.
- в) Повторите, але не зовсім правильно.

14. У вільний час Ви надаєте перевагу:

- а) Залишатися наодинці, поміркувати.
- б) Перебувати в компанії.
- в) Вам усе одно, будете Ви в компанії чи наодинці.

15. Ви займаєтесь якоюсь справою, вирішуєте покінчити з нею тільки тоді, коли:

- а) Справа завершена й здається Вам добре виконаною.
- б) Ви більш-менш задоволені.
- в) Вам ще не все вдалося зробити.

16. Коли Ви наодинці:

- а) Полюбляєте мріяти про якісь, навіть абстрактні, речі.
- б) За будь-яку ціну намагаєтесь знайти собі конкретну роботу.
- в) Іноді любляете помріяти, але про речі, які пов'язані з вашою

роботою.

17. Коли якась ідея захоплює Вас, то Ви думаєте про неї:

- а) Незалежно від того, де і с ким Ви знаходитесь.
- б) Ви можете робити це лише наодинці.
- в) Тільки там, де буде не дуже гамірно.

18. Коли Ви відстоюєте якусь ідею:

а) Можете відмовитися від неї, якщо вислухаєте переконливі аргументи опонентів.

б) Залишитися при своїй думці, які б аргументи не слухали.

в) Змініте свою думку, якщо супротив виявиться занадто сильним.

Підрахуйте бали, які Ви набрали, наступним чином:

- за відповідь "а" – 3 бали;

- за відповідь "б" – 1 бал;
- за відповідь "в" – 2 бали.

Питання 1, 6, 7, 8 визначають межі вашої допитливості; питання 2, 3, 4, 5 – віру в себе; питання 9 і 15 – сталість; питання 10 – амбіційність; питання 11 – зорову пам'ять; питання 14 – ваше намагання бути незалежним; питання 16, 17 – здатність абстрагуватися; питання 18 – степінь зосередженості.

Ці здібності складають основні якості творчого потенціалу. Загальна сума набраних балів покаже рівень вашого творчого потенціалу.

49 і більше балів. У Вас закладений значний творчий потенціал, який надає Вам багатий вибір творчих можливостей. Якщо на ділі зможете застосувати Ваші здібності, то Вам доступні найрізноманітніші форми творчості.

Від 24 до 48 балів. У Вас цілком нормальний творчий потенціал. Ви володієте тими якостями, які дозволять Вам творити, але Ви маєте і прогалини, що гальмують процес творчості.

Від 23 і менше балів. Ваш творчий потенціал, нажаль, незначний. Але, можливо, Ви просто недооцінюєте себе, свої здібності? Відсутність віри у власні сили може призвести Вас до думки, що Ви взагалі не здатні до творчості. Позбавтеся від цього й таким чином вирішите проблему.

Шляхи і засоби самокорекції:

Тест "Готовність до саморозвитку" (В. Павлов)

Увага! Оформлюючи результати тестування, поставте дату самотестування. Прочитайте кожне твердження в завданні, напишіть лише його номер у листок і оцініть, наскільки це твердження вірно для Вас. Коли вірно, то напроти номеру поставте знак "+"; коли невірно, то поставте знак "-". Коли Ви не знаєте, як відповісти, поставте знак питання "?". Останню відповідь допускайте лише в крайньому випадку.

1. У мене часто виникає бажання більше дізнатися про себе.
2. Я вважаю, що мені немає необхідності у чомусь змінюватися.
3. Я певен (а) у своїх силах.
4. Я вірю, що все задумане мною здійсниться.
5. У мене немає бажання знати свої плюси й мінуси.
6. У моїх планах я частіше покладаюся на удачі, ніж на себе.
7. Я хочу краще й ефективніше працювати.
8. Я вмію примусити й змінити себе, коли потрібно.
9. Мої невдачі в більшості випадків пов'язані з невмінням робити це.
10. Я цікавлюся думкою інших про мої якості й можливості.
11. Мені важко самотійно добитися задуманого й виховувати себе.
12. У будь-якому ділі я не боюся невдач і помилок.
13. Мої якості й уміння відповідають вимогам моєї професії.
14. Обставини сильніше за мене, навіть коли я дуже хочу щось зробити.

Результати тестування

Дата тестування	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Обробка результатів

Бажано відповіді під час обробки не виправляти. Напроти кожного з 14 номерів завдання поставте значення "ключа".

Будьте уважні: його потрібно писати в дужках.

Значення "ключа" по кожному твердженню:

1. (+), 2. (-), 3. (+), 4. (+), 5. (-) , 6. (-), 7. (+), 8. (+), 9. (+), 10. (+), 11. (-), 12. (+), 13. (-), 14. (-).

Підрахуйте тепер кількість збігів, тобто варіанти, коли ваша відповідь співпала зі значенням "ключа".

Наприклад, "+" (+), "-" (-). Коли у вашій відповіді знак питання, то збігу немає. Перевірте усі Ваші дії, щоб не було помилок. Кількість збігів може змінюватися від 0 до 14.

Щоб визначити величину вашої готовності "хочу знати себе", слід підрахувати кількість збігів тільки за твердженнями з номерами: 1, 2, 5, 7, 9, 10, 13. Максимальне значення готовності знати себе (скорочено ГЗС) може дорівнювати 7 балів.

Таким же чином Ви визначаєте значення готовності "можу самовдосконалюватися" (ГМС), підраховуючи кількість збігів за твердженнями: 3, 4, 6, 8, 11, 12, 14. Максимум 7 балів.

Для порівняння ваших результатів запишіть до щоденника результати ГЗС і ГМС.

Аналіз результатів

Отримані значення переносяться на графік (рис.1): по горизонталі відкладається величина ГЗС ("хочу знати себе"), а по вертикалі значення ГМС "можу самовдосконалюватися"). За двома координатами Ви відмічаєте на графіку точку, яка потрапляє в один із квадратів: А, Б, В, Г. "Потрапляння" у квадрат – це ваш стан на теперішній час:

А – "можу самовдосконалюватися", але "не хочу знати себе".

Б – "хочу знати себе" і "можу змінюватися".

В – "не хочу знати себе" і "не хочу змінюватися".

Г – "хочу знати себе" але "не можу себе змінити" (див. рис.1).

Розглянемо можливі поєднання. Найбільшу цікавість викликає (див.

рис.1) перший випадок (квадрат Г). Таке поєднання означає, що Ви бажаєте знати більше про себе, але ще не володієте добре навичками самовдосконалювання. Складнощі в самовихованні не повинні викликати у Вас таку реакцію: "не виходить, значить не буду робити". Подивіться уважно на твердження з ГМС, які не співпали у відповідях із "ключем". Аналіз покаже Вам, де і над чим треба попрацювати. У самовдосконаленні, коли Ви зважилися на це, слід пам'ятати слова Сенеки-молодшого: "Свої здібності людина може пізнати, лише спробувавши їх застосувати".

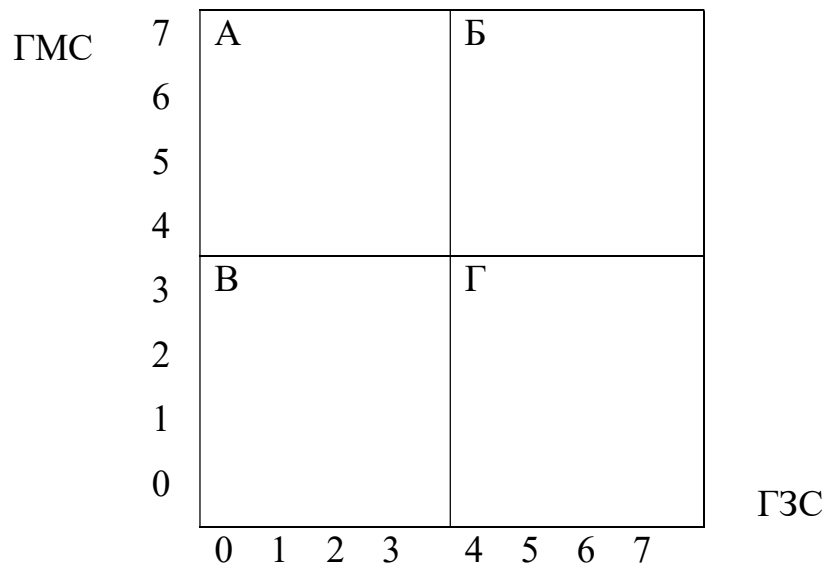

Рис.1

Другий випадок (квадрат А). Ваша величина ГЗС менше, ніж ГМС, тобто Ви маєте більше можливостей до саморозвитку, ніж бажання зрозуміти себе. У цьому випадку слід поміркувати про необхідність почати в освоєнні професії із себе. Професіоналізм досягається насамперед через знаходження свого індивідуального стилю діяльності. А це, як Ви розумієте, без самопізнання неможливо.

Разом із цим ваш аналіз повинен бути спрямований на ті твердження, які не дали у відповідях збігу з "ключем". Уважно простежте за собою, попросіть про це ваших друзів. Намагайтесь зрозуміти, у чому більше складнощів, де більша перепона на шляху до саморозвитку. Через деякий час, коли Ви вже приклали до цього певні зусилля, зробіть запропонований самотест ще раз. Порівняйте результати. Без сумніву, при бажанні Ви зможете змінити

становище на краще.

Шляхи і засоби самокорекції:

Пристаючи до наступної групи завдань, Ви робите ще один крок до власного самопізнання, а саме: Ви зможете оцінити свої уміння логічно оперувати навчальним матеріалом. Як відомо, кожна інформація, яку ми отримуємо, підлягає переробці, яка здійснюється засобами логічного мислення. Отже, перед Вами розкриваються можливості з'ясувати: чи вмієте Ви знаходити числові закономірності, виділяти істотні ознаки, знаходити аналогії тощо. Стимульний матеріал може бути використаний Вами не тільки для тестування, а також і для тренувальних вправ для здійснення саморозвитку вказаних умінь і операцій. Кожне тестування містить інструкцію, отже запрошуємо до самодослідження.

Методики оцінки логічного мислення

Методика "Закономірності числового ряду"

Методика оцінює логічний аспект мислення. Опитувані повинні знайти закономірності побудови восьми числових рядів і дописати відсутні числа. Час виконання – 5 хвилин.

Інструкція: "Вам пропонуються сім числових рядів. Ви повинні знайти закономірність побудови кожного ряду й вписати відсутні числа. Час виконання завдання – 5 хвилин".

Числові ряди

- 1) 24 21 19 18 15 13 7
- 2) 1 4 9 16 49 64 81 100
- 3) 16 17 15 18 14 19
- 4) 1 3 6 8 16 18 76 78
- 5) 7 16 19; 5 21 16; 9 ... 4
- 6) 2 4 8 10 20 22 92 94
- 7) 24 22 19 15

Ключ

- 1) 12 9; 2) 25 36; 3) 13 20; 4) 36 38; 5) 13; 6) 44 46; 7) 10 4.

Оцінка проводиться за кількістю правильно написаних чисел. Норма дорослої людини – 3 і вище.

Шляхи і засоби самокорекції:

Методика "Кількісні відношення"

Призначена для оцінки логічного мислення. Опитуваним пропонуються для вирішення 18 логічних задач. Кожна з них містить 2 логічні посилки, в яких літери знаходяться у певних чисельних відношеннях між собою. Спираючись на представлені логічні посилки, потрібно визначити, у якому взаємозв'язку знаходяться між собою літери, що стоять під рискою. Час розв'язання – 5 хвилин.

Інструкція: "Вам пропонуються 18 логічних задач, кожна з яких має дві посилки. Час розв'язання задач – 5 хвилин."

Кількісні відношення

1. А більше Б у 9 разів
<u>Б менше В у 4 рази</u>
В А	10. А менше Б у 2 рази
<u>Б більше В у 8 разів</u>
А В
2. А менше Б у 10 разів
<u>Б більше В у 6 разів</u>
А В	11. А менше Б у 3 рази
<u>Б більше В у 4 рази</u>
В А
3. А Більше Б у 3 рази
<u>Б менше В у 6 разів</u>
В А	12. А більше Б у 2 рази
<u>Б менше В у 5 разів</u>
А В
4. А більше Б у 4 рази
<u>Б менше В у 3 рази</u>
В А	13. А менше Б у 5 разів
<u>Б більше В у 6 разів</u>
В А
5. А менше Б у 3 рази
<u>Б менше В у 7 разів</u>
А В	14. А менше Б у 5 разів
<u>Б більше В у 2 рази</u>
А В
6. А більше Б у 9 разів
<u>Б менше В у 12 разів</u>
В А	15. А більше Б у 4 рази
<u>Б більше В у 6 разів</u>
В А

7. А більше В у 6 разів
<u>Б більше В у 7 разів</u>
А В	16. А менше В у 3 рази
<u>Б більше В у 3 рази</u>
А В
8. А менше В у 3 рази
<u>Б більше В у 5 разів</u>
В А	17. А більше В у 4 рази
<u>Б менше В у 7 раз</u>
В А
9. А менше В у 10 раз
<u>Б більше В у 3 рази</u>
В А	18. А більше В у 3 разів
Б менше В у 5 разів
А В

Оцінювання проводиться за кількістю правильних відповідей.

Ключ

1. $B < A$	7. $A < B$	13. $B < A$
2. $A < B$	8. $B < A$	14. $A < B$
3. $B > A$	9. $B > A$	15. $B < A$
4. $B < A$	10. $A > B$	16. $A < B$
5. $A > B$	11. $B < A$	17. $B > A$
6. $A > B$	12. $A < B$	18. $A > B$

Норма дорослої людини – 10 і більше.

Шляхи і засоби самокорекції:

Методика "Виділення істотних ознак"

Методика розкриває здатність опитуваного вирізняти істотні ознаки предметів або явищ від неістотних, другорядних. Окрім цього, присутність ряду завдань, однакових за характером виконання, дозволяє судити про послідовність міркувань опитуваного.

Для дослідження використовують або спеціальним бланком, або ж експериментатор пропонує опитуваному задачі. Попередньо дається інструкція.

Інструкція: "У кожному рядку Ви знайдете одне слово, що стоїть перед дужками, а далі – п'ять слів у дужках. Усі слова, що знаходяться в дужках, мають якесь відношення до слова, що стоїть перед дужками. Оберіть тільки два й підкресліть їх".

Слова в задачах підібрані таким чином, що опитуваний повинен продемонструвати свою здатність уловити абстрактне значення тих чи інших понять і відмовитися від більш легкого, такого, що перше впадає в око, але невірною способу рішення, при якому замість істотних виділяються одиничні, конкретно-ситуаційні ознаки.

Стимульний матеріал

1. Сад (рослини, садівник, собака, паркан, земля).
2. Ріка (берег, риба, рибалка, твань, вода).
3. Місто (автомобіль, будинок, юрба, вулиця, велосипед).
4. Сарай (сінник, коні, дах, скотина, стіни).
5. Куб (кути, креслення, сторона, камінь, дерево).
6. Ділення (клас, ділене, олівець, дільник, папір).
7. Кільце (діаметр, діамант, прохання, округлість, печатка).
8. Читання (очі, книга, малюнок, друк, слово).
9. Газета (правда, додатки, телеграми, папір, редактор).
10. Гра (карти, гравці, штрафи, покарання, правила).
11. Війна (аероплан, гармати, битви, рушниці, солдати).

Ключ

1. рослини, земля.
2. берег, вода.
3. будинок, вулиця.
4. дах, стіни.
5. кути, сторона.
6. ділене, дільник.
7. діаметр, округлість.
8. очі, друк.
9. папір, редактор.
10. гравці, правила.
11. битви, солдати.

Шляхи і засоби самокорекції:

Методика "Складних аналогій"

Методика застосовується для оцінки логічного мислення, може застосовуватися як індивідуально, так і в групі.

Зміст методики: опитуваному пропонуються на бланку 20 пар слів, взаємозв'язок між якими побудований на абстрактних зв'язках, на цьому ж бланку у квадраті "Шифр" розташовані 6 пар слів з відповідними цифрами від 1 до 6. Після того, як опитуваний визначить взаємозв'язок між словами в парі, йому треба знайти аналогічну пару слів у квадраті "Шифр" і обвести колом відповідну цифру. Час виконання роботи – 3 хвилини. Оцінювання проводиться за кількістю правильних відповідей.

Стимульний матеріал

Шифр

1. Вівця – стадо
2. Малина – ягода
3. Море – океан
4. Світло – темнота
5. Отруєння – смерть
6. Ворог – недруг

1. Переляк – втеча _____ 1 2 3 4 5 6
2. Фізика – наука _____ 1 2 3 4 5 6
3. Правильно – вірно _____ 1 2 3 4 5 6
4. Грядка – город _____ 1 2 3 4 5 6
5. Пара – два _____ 1 2 3 4 5 6
6. Слово – фраза _____ 1 2 3 4 5 6
7. Бадьорий – млявий _____ 1 2 3 4 5 6
8. Свобода – воля _____ 1 2 3 4 5 6
9. Країна – місто _____ 1 2 3 4 5 6
10. Похвала – лайка _____ 1 2 3 4 5 6

11. Помста – підпал _____ 1 2 3 4 5 6
12. Десять – число _____ 1 2 3 4 5 6
13. Плакати – ревіти _____ 1 2 3 4 5 6
14. Глава – роман _____ 1 2 3 4 5 6
15. Спокій – дихання _____ 1 2 3 4 5 6
16. Хоробрість – геройство _ 1 2 3 4 5 6
17. Прохолода – мороз _____ 1 2 3 4 5 6
18. Обман – недовір'я _____ 1 2 3 4 5 6
19. Співи – мистецтво _____ 1 2 3 4 5 6
20. Тумбочка – шафа _____ 1 2 3 4 5 6

Ключ

5, 2, 6, 1, 6, 1, 4, 6, 3, 4, 5, 2, 6, 1, 4, 6, 3, 5, 2, 3

Норма правильних відповідей – 5 і вище.

Шляхи і засоби самокорекції:

Методика "Рівень суб'єктивного контролю" (Дж. Роттер)

Інструкція: "Уважно прочитайте по черзі кожне питання. На листку напроти відповідного порядкового номеру проставте знак "+", якщо Ви з ним згодні, або знак "-", якщо не згодні".

1. Просування по службі більше залежить від удалого збігу обставин, ніж від здібностей і зусиль людини.
2. Більшість розлучень відбувається через те, що люди не захотіли пристосуватися один до одного.
3. Хвороба – діло випадкове, коли вже судилося захворіти, то нічого не вдієш.
4. Люди стають самотніми через те, що самі не виявляють зацікавленості й дружелюбності до оточуючих.
5. Здійснення моїх бажань часто залежить від везіння.
6. Марно робити зусилля для того, щоб завоювати симпатії інших людей.
7. Зовнішні обставини – батьки та добробут мають вплив на сімейне щастя не менше, ніж ставлення подружжя.
8. Я часто відчуваю, що мало впливаю на те, що відбувається зі мною.
9. Як правило, керівництво виявляється більш ефективним, коли повністю контролює дії підлеглих, а не покладається на їх самостійність.
10. Мої оцінки у школі часто залежали від випадкових обставин (наприклад, настрою вчителя), ніж від моїх власних зусиль.
11. Коли я складаю плани, то взагалі вірю, що зможу їх здійснити.
12. Те, що іншим людям здається удачею та везінням, насправді виявляється результатом тривалих ціленаправлених зусиль.
13. Вважаю, що правильний спосіб життя може більше допомогти здоров'ю, ніж лікарі й ліки.
14. Коли люди не підходять одне одному, то, як би вони не намагалися, налагодити нормальні стосунки вони усе одно не зможуть.
15. Те добре, що я роблю, зазвичай буває оцінено іншими належним

чином.

16. Діти виростають такими, якими їх виховують батьки.

17. Думаю, що випадок або доля не грають важливу роль у моєму житті.

18. Я намагаюся не планувати далеко вперед, тому що багато залежить від того, як складуться обставини.

19. Мої оцінки у школі більше всього залежали від моїх зусиль і степені підготовки.

20. У сімейних конфліктах я частіше відчуваю свою провину, ніж провину протилежної сторони.

21. Життя більшості людей залежить від збігу обставин.

22. Я віддаю перевагу такому керівництву, при якому можна самостійно визначати, що і як робити.

23. Думаю, що мій стиль життя у жодній мірі не є причиною моїх хвороб.

24. Зазвичай, саме невдалий збіг обставин заважає людям добитися успіху у своєму ділі.

25. Зрештою, за погане керівництво установи відповідають самі люди, що в ній працюють.

26. Я часто відчуваю, що нічого не можу змінити у стосунках, що склалися в колективі.

27. Коли я дуже захочу, то зможу схилити до себе майже кожного.

28. На підростаюче покоління впливає так багато різних обставин, що зусилля батьків по їх вихованню часто виявляються марними.

29. Те, що зі мною відбувається, є справою моїх власних рук.

30. Важко буває зрозуміти, чому керівники чинять так, а не інакше.

31. Людина, яка не змогла досягти успіху у своїй справі, швидше за все, не доклала достатньо зусиль.

32. Частіше всього я можу добитися від членів мого колективу того, що я хочу.

33. У неприємностях і невдачах, що були в моєму житті, скоріш за все були винні інші люди, ніж я сам.

34. Дитину завжди можна вберегти від застуди, коли за нею слідкувати й правильно її одягати.

35. За складних обставин я волію почекати, поки проблеми вирішуються самі собою.

36. Успіх є результатом заповзятої роботи й мало залежить від випадку чи везіння.

37. Я відчуваю, що від мене більше, ніж від будь-кого, залежить успіх роботи мого колективу.

38. Мені завжди було важко зрозуміти, чому я подобаюсь одним людям і не подобаюсь іншим.

39. Я завжди волію прийняти рішення і діяти самостійно, а не покладатися на допомогу інших людей або випадок.

40. Нажаль, заслуги людини часто залишаються невизнаними, не дивлячись на всі його зусилля.

41. У сімейному житті бувають такі ситуації, які неможливо вирішити навіть при найсильнішому бажанні.

42. Багато моїх успіхів були можливими лише завдяки допомозі інших людей.

43. Здібні люди, які не змогли реалізувати свої можливості, повинні звинувачувати в цьому тільки самих себе.

44. Більшість невдач у моєму житті спричинилися через невміння, незнання і мало залежали від везіння або невезіння.

Обробка результатів

1. Підрахуйте кількість "+" на питання 1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 18, 21, 23, 24, 26, 28, 30, 33, 35, 38, 40, 41, 42.

2. Підрахуйте кількість "-" на всі інші питання.

3. Підсумуйте обидва показники.

Розподіл за шкалою "Інтернальність – екстернальність" у залежності від кількості набраних балів:

0 – 8 – крайній інтернал; 9 – 17 – інтернал; 18 – 26 – рівновісний стан (баланс рис інтернальності – екстернальності); 27 – 35 – екстернал; 36 – 44 – крайній екстернал.

Шляхи і засоби самокорекції:

Оцінка комунікативних і організаторських нахилів (Б.А. Федорішин)

Інструкція: "Вам треба відповісти на всі запропоновані питання. Вільно висловлюйте свою думку по кожному питанню і відповідайте так: коли Ваша відповідь на питання позитивна (Ви згодні), то у відповідній клітинці листка відповідей поставте плюс, коли Ваша відповідь негативна (Ви не згодні) – поставте мінус. Слідкуйте, щоб номер питання і номер клітинки, куди Ви запишете свою відповідь, співпадали. Майте на увазі, що питання носять загальний характер і не можуть містити всіх необхідних подробиць. Тому уявіть собі типові ситуації і не замислюйтеся над деталями. Не слід витратити багато часу на обмірковування, відповідайте швидко. Можливо, на деякі питання Вам буде важко відповісти. У цьому випадку намагайтеся дати ту відповідь, яку Ви вважаєте найкращою."

1. Чи багато у Вас друзів, з якими Ви постійно спілкуєтесь?
2. Чи часто Вам удається схилити більшість своїх товаришів до прийняття ними вашої думки?
3. Чи довго Вас турбує відчуття образи, спричиненої кимсь із ваших товаришів?
4. Чи завжди Вам важко орієнтуватися в критичній ситуації, що склалася?
5. Чи є у Вас прагнення встановлювати нові знайомства з різними людьми?
6. Чи подобається Вам займатися громадською роботою?
7. Чи правда, що Вам приємніше і простіше проводити час із книгами або за якоюсь іншою справою, ніж із людьми?
8. Коли виникають які-небудь перешкоди в здійсненні ваших намірів, то Ви легко відступитеся від них?
9. Чи легко Ви встановлюєте контакти з людьми, які значно старші Вас за віком?
10. Чи любите Ви придумувати й організовувати зі своїми товаришами

різноманітні ігри та розваги?

11. Чи важко Ви включаєтеся в нову для Вас компанію?

12. Чи часто Ви відкладаєте на інші дні ті справи, які слід би було зробити сьогодні?

13. Чи легко Вам удається встановлювати контакти з незнайомими людьми?

14. Чи прагнете Ви добиватися, щоб Ваші товариші діяли згідно з Вашою думкою?

15. Чи важко Вам призвичаїтися в новому колективі?

16. Чи вірно, що у Вас не буває конфліктів із товаришами через невиконання ними свої обов'язків, зобов'язань?

17. Чи прагнете Ви при нагоді познайомитися і поспілкуватися з іншою людиною?

18. Чи часто при рішенні важливих справ Ви приймаєте ініціативу на себе?

19. Чи дратують Вас оточуючі люди і чи прагнете Ви побути на самоті?

20. Правда, що Ви, зазвичай, погано орієнтуєтеся в незнайомому для Вас середовищі?

21. Чи подобається Вам постійно знаходитися серед людей?

22. Чи виникає у Вас роздратування, коли Вам не вдається завершити розпочату справу?

23. Чи виникає у Вас відчуття ускладнення, незручності або сором'язливості, коли Ви змушені проявити ініціативу, щоб познайомитися з новою людиною?

24. Правда, що Ви втомлюєтеся від частого спілкування з товаришами?

25. Чи любите Ви брати участь у колективних іграх?

26. Чи часто Ви виявляєте ініціативу при вирішенні питань, що торкаються інтересів ваших товаришів?

27. Правда, що Ви відчуваєте себе невпевнено серед малознайомих Вам людей?

28. Чи вірно, що Ви рідко прагнете довести свою правоту?

29. Чи вважаєте Ви, що Вам неважко внести позитивні зміни в малознайому Вам компанію?

30. Чи берете Ви участь у громадській роботі школи?

31. Чи намагаєтеся Ви обмежити коло своїх знайомих невеликою кількістю людей?

32. Чи вірно, що Ви не прагнете відстоювати свою думку або рішення, коли воно не було одразу прийнято Вашими товаришами?

33. Чи відчуваєте Ви себе невимушено, потрапивши до незнайомої Вам компанії?

34. Чи залюбки Ви приступаєте до організації різноманітних заходів для своїх товаришів?

35. Правда, що Ви не відчуваєте себе впевненим і спокійним, коли змушені говорити що-небудь великій кількості людей?

36. Чи часто Ви запізнюєтеся на ділові зустрічі, побачення?

37. Чи вірно, що у Вас багато друзів?

38. Чи часто Ви опиняєтеся в центрі уваги ваших товаришів?

39. Чи часто Ви бентежитесь, відчуваєте незручність при спілкуванні з малознайомими людьми?

40. Правда, що Ви не дуже впевнено почуваетесь серед великої групи своїх товаришів?

Обробка результатів

1. Співставте свої відповіді з дешифратором і підрахуйте кількість збігів за комунікативними й організаторськими нахилами.

2. Обчисліть оціночні коефіцієнти комунікативних (K_k) та організаторських (K_o) нахилів як співвідношення кількості відповідей, що збіглися, за комунікативними нахилами (K_k) і організаторськими здібностями (O_x) до максимально можливого числа збігів (20), за формулами:

$$K_k = \frac{K_x}{20} \text{ і } K_o = \frac{O_x}{20}.$$

Для якісної оцінки результатів потрібно порівняти отримані коефіцієнти зі шкальними оцінками.

Шкала оцінок комунікативних та організаторських здібностей

K_k	K_o	Шкальна оцінка
0,10 – 0,45	0,20 – 0,55	1
0,45 – 0,55	0,56 – 0,65	2
0,56 – 0,65	0,66 – 0,70	3
0,66 – 0,75	0,71 – 0,80	4
0,75 – 1,00	0,81 – 1,00	5

Аналізуючи отримані результати, слід враховувати наступні параметри:

1. Опитувані, що отримали оцінку "1", характеризуються низьким рівнем комунікативних і організаторських здібностей.

2. Опитуваним, що отримали оцінку "2", комунікативні й організаторські здібності властиві на рівні нижче середнього. Вони не прагнуть до спілкування, почувають себе скуто в новому колективі, воліють проводити час наодинці з собою, обмежують свої знайомства, у них виникають складнощі при встановленні контактів із людьми та при виступі перед аудиторією, погано орієнтуються в незнайомій ситуації, не відстоюють власної думки, у багатьох справах вони вважають за краще уникати прийняття самостійних рішень.

3. Для опитуваних, що отримали оцінку "3", притаманний середній рівень проявів комунікативних та організаторських здібностей. Вони прагнуть до контактів із людьми, не обмежують коло свої знайомств, відстоюють власну точку зору, планують свою роботу, однак потенціал їх нахилів не відрізняється високою стабільністю.

4. Опитувані, що отримали оцінку "4", належать до групи з високим рівнем проявів комунікативних і організаторських здібностей. Вони не ніяковіють у нових ситуаціях, постійно намагаються розширити коло своїх

знайомих, виявляють ініціативу в спілкуванні, можуть прийняти самостійне рішення у складній ситуації. Усе це вони роблять не з примусу, а згідно з внутрішнім покликом.

5. Опитувані, що отримали найвищу оцінку – "5", наділені дуже високим рівнем проявів комунікативних і організаторських здібностей. Вони відчують потребу в комунікативній і організаторській діяльності й активно прагнуть до неї, швидко орієнтуються в складних обставинах, невимушено поводять себе в новому колективі, ініціативні, вважають за краще у важливій справі або в складній ситуації приймати самостійне рішення, можуть внести позитивні зміни в незнайому компанію, люблять організовувати усілякі ігри, заходи, наполегливі в діяльності, яка їх приваблює.

Листок відповідей

Прізвище, ім'я, по-батькові _____ Дата _____
Вік _____

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16
17	18	19	20
21	22	23	24
25	26	27	28
29	30	31	32
33	34	35	36
37	38	39	40

Дешифратор

Здібності	Відповідь	
	позитивні	негативні
Комунікативні	Питання 1-го стовпчика	Питання 3-го стовпчика
Організаторські	Питання 2-го стовпчика	Питання 4-го стовпчика

Шляхи і засоби самокорекції:

Індивідуальна програма інтелектуального зросту

У Вашу індивідуальну програму інтелектуального самовдосконалення можна включити наступне:

- принципи, які відображатимуть стратегію Вашої життєдіяльності;
- рекомендації по корекції інтелектуальних умінь різних груп;
- психологічні вправи як особистісного, так і інтелектуального зросту.

Моя програма інтелектуального зросту особистості:

Використана та рекомендована література для складання індивідуальних програм творчого зросту особистості

1. Айян Д. Эврика! – СПб: Питер, 1997. – 352 с. – (серия "Тренировка ума").
2. Ананьев Б.Г. Человек как предмет познания. – СПб.: Питер, 2001. – 288 с.
3. Берулава Г.А. Психодиагностика умственного развития учащихся. – Новосибирск, 1990. – 86 с.
4. Бодальов А.А. Личность и общение: Избранные труды. – М., 1983. – 272 с.
5. Данилова В.Л. Как стать собой. Психотехника индивидуальности. – Х., 1994.
6. Дружинин В.Н. Психология общих способностей. – СПб: Питер, 1999. – 368 с.
7. Изучение личности школьника учителем / Под ред. З.И. Васильевой и др. – М.: Педагогика, 1991. – 136 с.
8. Ковальов А.Г. Психология личности. – 3-е изд. – М., 1970. – 265 с.
9. Кочетов А.И. Как заниматься самовоспитанием. – 3-е изд. доп. и перераб. – Мн.: Выш.шк., 1991. – 287 с.
10. Липкина А.И. Самооценка школьника. – М., 1976. – 64 с.
11. Лучшие психологические тесты / Пер с англ. Е.А Дружининой. – Х., 1994. – 320 с.
12. Профессиональный автопортрет (дневник-пакет методик профессионального самопознания и самоопределения будущего учителя) / Сост. Е.Н. Пехота, Л.Н. Журомская, Н.Н. Шепетуша. – Кривой Рог, 1998. – 79 с.
13. Психология формирования и развития личности / Под ред. Л.И. Анцыферовой. – М., 1981. – 365 с.
14. Шмаков С., Безборова Н. От игры к самовоспитанию. Сборник игр-коррекций. – М.: Новая школа, 1998.

Зміст

Як здійснювати особистісне самодослідження	5
Методика "Карта інтересів"	8
Анкета-тест "Який Ваш творчий потенціал?"	17
Тест "Готовність до саморозвитку" (В.Павлов)	22
Методика оцінки логічного мислення	26
Методика "Рівень суб'єктивного контролю" (Дж.Роттер)	34
Оцінка комунікативних і організаторських нахилів (Б.А. Федорішин)	38
Індивідуальна програма інтелектуального зросту	44
Використана та рекомендована література	46

Науково-методичне видання

Щоденник індивідуальних спостережень за творчим зростом особистості

Методичні рекомендації

Ум. друк. аркушів ... Тираж ...

Надруковано з оригінал-макета